

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger Årsrapport 2013

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Styrelsen for Forskning og Innovation

Udgivet af Ankenævnet for Statens
Uddannelsesstøtteordninger
Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
Telefon: 3344 6200
E-mail: fi@fi.dk
www.ufm.dk

Ankenævnet er en uafhængig klageinstans, som ikke er undergivet instruktionsbeføjelse. Nævnet træffer den endelige administrative afgørelse inden for sit sagsområde. Nævnet sekretariatsbetjenes af Styrelsen for Forskning og Innovation.

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-93151-24-6
ISSN: 2246-5731

Indhold

1. Forord	4
2. Præsentation	5
2.1 Lovgrundlag	5
2.2 Medlemmer	5
2.3 Sagkyndige	5
3. Ankenævnets sagsområder	7
3.1 Statens Uddannelsesstøtte	7
3.1.1 SU	7
3.1.2 Handicaptillæg	8
3.1.3 Statens Administration	9
3.2 Specialpædagogisk støtte (SPS)	9
3.3 Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU)	10
3.4 Undervisning på fri- og efterskoler og på frie kostgymnasier	10
4. Nyt lovgrundlag og nævnets sammensætning	11
5. Antal sager	12
5.1 Modtagne sager	12
5.2 Afsluttede sager	13
5.3 Sagernes resultat	13
6. Sagsbehandlingstid	14
7. Bilag	15
7.1 Bilag 1 - Ankenævnsloven	16
7.2 Bilag 2 - Ankenævnets forretningsorden	18

1. Forord

År 2013 har bl.a. budt på et nyt lovgrundlag for nævnet, et nyt fast medlem af nævnet og nye sagkyndige udpeget af Danske Handicaporganisationer (DH). Samtidig måtte vi sige farvel til det mangeårige medlem Grete Bille. Sekretariatet flyttede til en anden styrelse som følge af strukturomlægninger, og som en konsekvens af det nye lovgrundlag begyndte nævnet at offentliggøre sager af principiel karakter eller almen interesse på Retsinformation. Endelig tiltrak en sag ved EU-Domstolen sig en del opmærksomhed. I årets løb modtog vi en uventet stor mængde sager, navnlig sager vedrørende tillægget til studerende med funktionsnedsættelse (såkaldt handicaptillæg), hvor antallet tredobledes i forhold til året før. Det var en væsentlig del af årsagen til, at det desværre ikke var muligt at opnå den sagsbehandlingstid på 3 måneder, som ellers var tilsigtet.

Nævnet har i årets løb konstateret, at sager, hvor nævnet har haft en anden opfattelse af reglerne end førsteinstansen, danner grundlag for justeringer i administrationen. Det tegner et billede af en velfungerende førsteinstans med en fast og forudsigelig praksis. Principielle afgørelser fra nævnet har bl.a. drejet sig om tillægget til de studerende, hvis forældre oplevede fald i indkomst samt om retten til SU i ferieperioden mellem bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen. I sager om tilbagebetaling af udeboendesatsen som følge af manglende dokumentation oplevede nævnet en ganske stor mængde sager og fik bl.a. lejlighed til at fastlægge en linje for bevisvurderingen i førsteinstansen.

Nævnet omgør kun ganske få af de skønmæssigt baserede afgørelser, som for størstedelens vedkommende udgøres af sagerne om handicaptillæg. Det skyldes først og fremmest en velkvalificeret sagsbehandling i førsteinstansen. Det har også betydning, at sagerne netop er skønmæssige, og at førsteinstansen gennem behandlingen af et stort antal sager har oparbejdet indsigt, viden og erfaring i bedømmelsen. Nævnet skal derfor have et sikkert grundlag for at tilsidesætte skønnet. Ankenævnet påser altid, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, og stadfæstelsesprocenten er meget høj. Af de 223 sager om handicaptillæg, som nævnet behandlede, blev der kun omgjort 3.

*Peter Brund, dommer ved Retten på Frederiksberg
Formand for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger*

2. Præsentation

2.1 Lovgrundlag

Ankenævnet er oprettet ved en ændring af SU-loven i 1970, og fik i 2013 selvstændigt lovgrundlag ved lov nr. 269 af 19. marts 2013.

Ankenævnet træffer afgørelse inden for en række støtteområder, som er beskrevet i afsnit 2.

Nævnet er uafhængigt og kan derfor ikke underlægges instruktioner om sagernes afgørelse og behandling. Nævnets afgørelser kan ikke påklages til ministeren. Ankenævnets afgørelser er bindende for de myndigheder, der har truffet de afgørelser, der klages over.

Ankenævnet tager stilling til indholdet af den afgørelse, der er klaget over. Ankenævnet kan således ikke give den myndighed, der har truffet afgørelsen, generelle instrukser om f.eks. sagsbehandlingstid eller god forvaltningsskik.

2.2 Medlemmer

Ankenævnet består af tre faste medlemmer, som i nogle tilfælde tiltrædes af et fjerde medlem.

Dommer Peter Brund er beskikket som nævnets formand efter indstilling af Dommerforeningens bestyrelse og udpegning af retspræsidenten for Retten på Frederiksberg (suppleant: Dommer Anne Berg). Nævnets øvrige medlemmer består af rektor Ulla Winther Koch, University College Sydsjælland, som er beskikket efter fælles indstilling fra rektorerne for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser (suppleant: Christine Wernberg Dalhoff), og advokatfuldmægtig Anders Ehlers Andersen, som er beskikket efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser (suppleant: Stine Østergren).

Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold samt besidder økonomisk sagkundskab. Ved beskikkelsen skal mindst ét af de andre medlemmer end formanden have bestået juridisk kandidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

2.3 Sagkyndige

Ved behandling af en klage i ankenævnet, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsettelse, tiltrædes ankenævnet af et fjerde, sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer. Det fjerde medlem har stemmeret ved sagernes behandling. Det er tilfældet i sager vedrørende handicaptillæg, specialpædagogisk støtte og specialundervisning.

Danske Handicaporganisationer (DH) udpeger efter forslag fra medlemsorganisationerne normalt 3-4 personer ad gangen for en 2-årig periode. De udpegede skiftes til at deltage i nævnets møder. DH's kriterier for udpegningen af personer er, at de selv har en funktionsnedsettelse og samtidig er i gang med en uddannelse eller netop afsluttet denne, eller at man f.eks. er pårørende til en sådan person og dermed har et nært kendskab og erfaring fra arbejde med personer med en funktionsnedsettelse.

Senest har DH udpeget Tina Thøgersen (Dansk Blindesamfund), Tim Hansen (Dansk Epilepsiforening), Frederik F. Olsen (Danske Døves Landsforbund) og Rikke Dieu Larsen (Gigtforeningen), hver for 2 år. Rikke Dieu Larsen valgte af personlige årsager at udtræde af nævnet igen

efter nævnsmødet den 24. februar 2014. I stedet blev Rie Lynge Rasmussen (Dansk Handicap Forbund) udpeget.

3. Ankenævnets sagsområder

Ankenævnet behandler klager inden for følgende sagsområder:

- Statens Uddannelsesstøtte (SU), herunder om retten til SU og krav om tilbagebetaling af SU.
- Handicaptillæg (sagkyndig deltager).
- Administration af tilbagebetalingsordninger v. Statens Administration.
- Tilskud til specialpædagogisk bistand til studerende på ungdomsuddannelser (sagkyndig deltager).
- Specialpædagogisk bistand til studerende på videregående uddannelser (sagkyndig deltager).
- Tilskud til specialundervisning og til udgifter i forbindelse med undervisning af elever med svære handicap ved frie grundskoler (sagkyndig deltager).
- Fordeling af tilskud til ekstraudgifter til svært handicappede elever og kursister ved private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hfkurser) (sagkyndig deltager).
- Tilskud til specialundervisning på efterskoler (sagkyndig deltager).
- Tilskud til forældres egenbetaling (elevstøtte) på efterskoler.
- Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU).

Første instans for afgørelser om tildeling og tilbagebetaling af SU, handicaptillæg og SVU er Styrelsen for Videregående Uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Første instans for afgørelser vedrørende administration af tilbagebetalingsordninger er Statens Administration under Finansministeriet.

Første instans for afgørelser om specialpædagogisk bistand og støtteordningerne på grundskole- og gymnasieniveau er Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen under Undervisningsministeriet.

3.1 Statens Uddannelsesstøtte

Statens Uddannelsesstøtte er en økonomisk, transgbestemt ydelse til uddannelsessøgende.

Retten til SU er afhængig af tilknytningen til en uddannelse. Den studerende skal være indskrevet på og gennemgå en støtteberettiget uddannelse, men derudover gælder krav om studieaktivitet og at den studerende ikke f.eks. modtager anden offentlig støtte, der tjener lignende forsørgelsesformål.

Det er som udgangspunkt et krav, at den uddannelsessøgende er dansk statsborger, men en udlænding har mulighed for at opnå ret til SU på samme vilkår, først og fremmest hvis vedkommende er EU-statsborger. For statsborgere fra tredjelande er kravene mere restriktive.

Stipendiets størrelse beregnes først og fremmest på baggrund af oplysninger om den studerendes egen indtægt og andre personlige forhold, f.eks. om den studerende har børn. Derudover indgår oplysninger, om den studerende har bopæl sammen med sine forældre og til en vis grad om forældrenes indkomst.

3.1.1 SU

Nævnet vil i en typisk sag f.eks. fastslå, om en bestemt indtægt ifølge loven skal indgå i den studerendes egenindkomst ved beregningen af fribeløbet, og hvilke fribeløbssatser, der er gældende

for bestemte måneder, eller f.eks. fastslå, om en studerende har overholdt ansøgningsfrister og lignende.

Ankenævnets kompetence er begrænset vedrørende SU til uddannelser i udlandet, da nævnet ikke kan tage stilling til, om en bestemt uddannelse i udlandet giver ret til SU. En lignende begrænsning findes inden for reglerne om udlandsstipendium.

I årets løb har nævnet bl.a. taget stilling til sager vedrørende overholdelse af ansøgningsfristen i den elektroniske ansøgningsblanket, betydningen af studerendes subjektive opfattelse (god tro), fribeløbet i perioden mellem bachelor- og kandidatuddannelsen, og en række sager vedrørende udenlandske statsborgeres (og familiemedlemmers) ret til SU.

Nævnet har endvidere i en række principielle sager sidst på året taget stilling til bevisbyrden, hvor en studerende bliver bedt om at dokumentere at være udeboende. Nævnet fastslog i sagerne, at vurderingen altid er konkret og ikke i alle tilfælde bundet på, om den studerende kan fremvise specifikke typer af dokumenter.

Særlig betydning fik det, at nævnet i en sag vedrørende en statsborger fra et andet EU-land i februar 2012 havde valgt at forelægge et spørgsmål om EU-statsborgerens eventuelle status som arbejdstager i Danmark for EU-Domstolen. Sagen blev afgjort i februar 2013 og faldt ud til EU-statsborgerens fordel. Det medførte en praksisændring, som ændrede vurderingen af en række andre studerendes ret til SU. Afgørelsen kan findes på Domstolens hjemmeside under sagsnummeret C-46/12 LN.

Af de 131 sager, som nævnet behandlede, gav nævnet helt eller delvist medhold i de 18.

3.1.2 Handicaptillæg

Tillægget til en studerende med funktionsnedsættelse gives, hvis den uddannelsessøgendes funktionsnedsættelse har så væsentlige følger, at det stort set ikke er muligt for den pågældende at påtage sig arbejde.

Nævnets praksis har vist, at betingelserne for at modtage det særlige tillæg er meget snævre. Det fremgår bl.a. af forarbejderne til loven om det særlige tillæg, at funktionsnedsættelsen skal have så betydelige følger, at det stort set ikke er muligt for den pågældende at påtage sig erhvervsarbejde i nævneværdigt omfang. Kun i ganske få tilfælde gav nævnet medhold i, at betingelserne var opfyldt. I en række tilfælde ændrede førstestansen opfattelse, før sagen kom for nævnet, da der undervejs fremkom nye oplysninger om arten og graden af funktionsnedsættelsen. De indgår i nævnets statistik (afsnit 5) som bortfaldne.

I ankenævnets sager indgår oplysninger om forskellige fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, som f.eks. angstlidelser og depression, kroniske smerter, ryglidelser eller neurologiske lidelser.

Det er gennemgående i sagerne, at det bliver tillagt betydelig vægt af såvel førstestansen som nævnet, om den studerende har kunnet udføre erhvervmæssigt arbejde tidligere, særligt hvis det har været sideløbende med studiet.

Funktionsnedsættelser, som ikke hindrer den studerende i at påtage sig erhvervsarbejde, medfører ikke ret til tillægget, således f.eks. hvis den studerende alene har læse-/skrivevanskeligheder og vil kunne påtage sig et mere fysisk præget erhvervsarbejde, som ikke forudsætter særlige læsefærdigheder. Heller ikke den studerende, som ikke kan påtage sig et fysisk krævende arbejde, men kan udføre f.eks. kontorarbejde, vil kunne modtage tillægget.

Nævnet gav medhold i 3 sager ud af de 223, som blev behandlet i 2013. Af de 3 var den ene et juridisk spørgsmål om ansøgningstidspunktet, mens de 2 øvrige omhandlede henholdsvis en studerende med ADHD i svær grad og en studerende som var praktisk taget blind.

3.1.3 Statens Administration

Statens Administration behandler sager, hvor det ikke er bestridt, at der skal ske tilbagebetaling af SU eller lån, men hvor der søges om forskellige former for lempelse i tilbagebetalingen. Ankenævnet kan f.eks. tage stilling til, om Statens Administration i en konkret sag skal udskyde tilbagebetalingen i nogle måneder.

Statens Administration kan også opsig en ordning om afdragsvis tilbagebetaling af SU-lån og anden SU-gæld, hvis den afdragsvis tilbagebetaling misligholdes. Opsigelse medfører, at hele beløbet skal betales tilbage med det samme. Ankenævnet kan tage stilling til, om opsigelsen af en afdragsordning er lovlig. I en enkelt sag ud af de 39 behandlede gav nævnet medhold. Nævnet fandt, at Statens Administration burde have givet borgeren en ekstra frist for at indbetale et manglende beløb på 50 kr., førend Statens Administration opsagde afdragsordningen. Gælden var på det tidspunkt på ca. kr. 150.000,-. I samtlige andre sager stadfæstede nævnet Statens Administrations afgørelse.

Nævnet præciserede i en række sager i løbet af 2013 sin kompetence, idet nævnet ikke fandt at kunne tage stilling til spørgsmål om Statens Administrations overførsel af fordringer til inddrivelse hos SKAT, ligesom nævnet ikke kunne tage stilling til, om Statens Administration skulle tilbageføre fordringer fra inddrivelse ved SKAT.

3.2 Specialpædagogisk støtte (SPS)

Specialpædagogisk støtte er en hjælp til elever/studerende med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som skal sikre, at eleven/den studerende uanset sin funktionsnedsættelse kan gennemføre uddannelsen i lighed med andre elever og studerende.

Den specialpædagogiske støtteordning administreres af Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen under Undervisningsministeriet og tildeles på baggrund af en faglig vurdering af den enkeltes behov, afhængig af funktionsnedsættelsen og uddannelsen. Støtten kan f.eks. være hjælpemidler til brug i undervisningen. SPS kan søges af elever/studerende på både ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

Specialpædagogisk støtte tildeles elever/studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller tilsvarende svære vanskeligheder i en sådan grad, at eleven/den studerende har behov for støtte for at kunne gennemføre uddannelsen på lige fod med andre elever/studerende. Eleven/den studerende skal endvidere være optaget på en uddannelse, som der ydes specialpædagogisk støtte til, samt være uddannelsesaktiv.

I ankenævnets sager vedrørende specialpædagogisk støtte klages der over afslag på tilde-
ling af støtten. De fleste klagesager omhandler afslag på støtte til elever med læse-/ skrivevan-
skeligheder.

Ankenævnet stadfæstede i nogle sager i 2013 Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens afslag på spe-
cialpædagogisk støtte i form af tekniske hjælpemidler, idet elevernes/de studerendes vanske-
ligheder fandtes at kunne afhjælpes med pædagogiske initiativer frem for den ansøgte støtte.
Nævnet har endvidere præciseret, at der ved SPS-ordningen bevilliges specialprogrammer, der
specifikt giver kompensation for elevens/den studerendes handicap eller vanskeligheder i for-
bindelse med gennemførelsen af uddannelsen, og der bevilges således ikke mobiltelefoner, bær-
bare computere eller iPads. Nævnet har desuden fulgt Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens praksis i
forhold til, at IT-hjælpemidler til oplæsning af tekst ikke findes at kompensere ele-
ver/studerende, der kan læse trykt tekst, idet læsning via digital lyd fra et computerprogram
kræver en særlig indsats med hensyn til opmærksomhed, koncentration og hukommelse.

Nævnet præciserede i nogle sager i 2013 vedrørende 2-sprogede elever/studerende, at
eleven/den studerendes 2-sprogethed ikke i sig selv kan medføre, at denne ikke har ret til speci-
alpædagogisk støtte.

Nævnet gav medhold i en enkelt af de 10 behandlede sager.

3.3 Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU)

SVU skal være med til at sikre, at arbejdsstyrken bliver dygtigere. Særligt skal personer med en kort uddannelse have mulighed for at videreudvikle deres kompetencer.

SVU er en økonomisk støtte til beskæftigede, der ønsker at efter- eller videreudanne sig på folkeskole-, gymnasialt eller videregående niveau. Med SVU får man mulighed for at deltage i undervisning i arbejdstiden. Der kan søges SVU som dækning for den arbejdsindtægt, man taber ved at uddanne sig i arbejdstiden. SVU kan også søges som refusion til arbejdspladsen, hvis arbejdstageren får løn under uddannelsen. SVU kan ydes til både heltids- og deltidsuddannelse. Man skal være i arbejde for at få SVU. Derudover er der nogle betingelser, som skal være opfyldt, uanset hvilken uddannelse, der søges til. Disse betingelser fremgår af loven.

Man kan ikke få SVU, hvis uddannelsen er SU-berettiget. Hvis man søger og uberettiget bliver tildelt SVU, kan man blive mødt med et krav om tilbagebetaling af den modtagne støtte.

Typiske sager hos Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtte ordninger har været om de grundlæggende betingelser som nævnt i loven har været opfyldt på tidspunktet for uddannelsens start.

En særlig stor del af sagerne hos ankenævnet har drejet sig om ansøgningstidspunktet, da man som det helt klare udgangspunkt først kan modtage SVU fra ansøgningstidspunktet, medmindre den der skulle have støtten udbetalt kan godtgøre, at den forsinkede ansøgning ikke skyldes vedkommendes forhold. På dette område følger nævnet en streng praksis, da reglerne er tydeligt beskrevet i bekendtgørelsesform.

Nævnet gav medhold i en enkelt af de 13 behandlede sager.

3.4 Undervisning på fri- og efterskoler og på frie kostgymnasier

Sager vedrørende specialundervisning og dækning af udgifter i forbindelse med undervisning af elever med svære handicap omhandler fordelingen af Undervisningsministeriets tilskud til skolerne. Sager vedrørende elevstøtte på efterskoler omhandler tilskud til elevbetalingen på baggrund af forældrenes økonomiske forhold.

Nævnet behandlede en enkelt sag om elevstøtte, og stadfæstede afgørelsen, og en enkelt sag om tilskud til en fri grundskole, og gav klageren medhold.

4. Nyt lovgrundlag og nævnets sammensætning

I løbet af 2013 ændrede nævnets lovgrundlag og sammensætning sig. Loven om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger trådte i kraft den 1. april 2013, og med loven blev det bl.a. fastsat, at mindst ét af de andre medlemmer end formanden skulle have bestået juridisk kandidatksamen. Det resulterede i, at cand.jur. Anders Ehlers Andersen afløste cand. mag. Grete Bille som medlem af nævnet. Grete Bille havde da været medlem af nævnet siden 1995.

Med loven blev det også indført, at nævnets formand træffer afgørelse i spørgsmål om klagefristens overholdelse, og om der foreligger undskyldelige omstændigheder ved fristoverskridelse.

Med loven blev det endvidere samlet i en enkelt lov, hvilke regler nævnet agerer under, og med navneændringen blev det understreget, at ankenævnet træffer afgørelse om også andet og mere end reglerne om Statens Uddannelsesstøtte. I forlængelse af ankenævnsloven blev endvidere fastsat en ny bekendtgørelse om forretningsordenen for nævnet.

I løbet af året oplevede nævnet også et skift i de udpegede sagkyndige. Alene Tina Thøgersen fortsætter fra tidligere, mens Rikke Dieu Larsen, Frederik Friedjohn Olsen og Tim Hansen blev udpeget som nye sagkyndige til nævnet.

5. Antal sager

I 2013 modtog ankenævnet i alt 731 sager. Hovedparten af nævnets sager angår SU og handicaptillæg.

Antallet var en stor stigning i forhold til året før, hvor nævnet modtog 419 sager. Stigningen, som var på ca. 74 %, skyldtes først og fremmest et langt større antal sager om handicaptillæg, som steg til mere end det tredobbelte.

Bemandingen af ankenævnets sekretariat blev i løbet af 2013 opnormeret for at imødegå stigningen.

5.1 Modtagne sager

Ved indgangen til 2013 havde nævnet 278 verserende sager. Fordelt på overordnede sagstyper modtog ankenævnet i 2013 yderligere følgende antal sager:

Statens Uddannelsesstøtte	176
Handicaptillæg	468
Statens Administration	44
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	21
Statens Voksenuddannelsesstøtte	42

5.2 Afsluttede sager

I 2013 afsluttede nævnet 535 sager. De afsluttede sager fordelte sig overordnet inden for følgende områder:

Statens Uddannelsesstøtte	185
Handicaptillæg	264
Statens Administration	56
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	14
Statens Voksenuddannelsesstøtte	16

5.3 Sagernes resultat

Af de 535 afsluttede sager realitetsbehandlede nævnet 421. Ikke-realitetsbehandlede sager er sager, som blev afvist (43), sager hvor førsteinstansen ændrede afgørelsen og gav medhold (43), sager hvor parten søgte genoptagelse men fik afslag (6), og sager hvor parten trak sin klage tilbage (15). I 7 tilfælde hjemviste nævnet sagen til fornyet behandling uden at træffe endelig afgørelse.

Af de 421 realitetsbehandlede sager gav nævnet helt eller delvist medhold i 25 (5,9 %). 396 sager (94,1 %) blev stadfæstet af nævnet.

I de sager, som blev realitetsbehandlet, gav nævnet helt eller delvist medhold i følgende omfang:

Statens Uddannelsesstøtte	18 / 131 (13,7 %)	13,7%
Handicaptillæg	3 / 226 (1,3 %)	1,3%
Statens Administration	1 / 39 (2,6 %)	2,6%
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	2 / 12 (16,7 %)	16,7%
Statens Voksenuddannelsesstøtte	1 / 13 (7,7 %)	7,7%

6. Sagsbehandlingstid

Sagsbehandlingstiden i ankenævnet var i 2013 på 7,8 måneder, set over hele året. Det var et lille fald i forhold til 2012, hvor sagsbehandlingstiden var på 8,5 måneder.

Af de afsluttede sager blev 9,7 % afsluttet inden for 3 måneder. 77,2 % blev afsluttet i løbet af mellem 3 måneder og et år. De sidste 13,1 % tog over et år at behandle. Særligt sagerne om udenlandske statsborgeres ret til SU og bevisvurderingen i sager om udeboendesatsen gav anledning til fortolkningsmæssige vanskeligheder som medførte længere sagsbehandlingstid. En række af sagerne om udenlandske statsborgere havde endvidere været sat i bero på grund af det præjudicielle spørgsmål til EU-Domstolen og afsluttet med meget lange sagsbehandlingstider til følge, ligesom det kan tage lang tid at indhente supplerende lægelige oplysninger til brug for vurderingen af retten til handicaptillæg.

7. Bilag

Bilag 1- Lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
Bilag 2 - Bekendtgørelse nr. 1272 af 7. november 2013 om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

7.1 Bilag 1 - Ankenævnsloven

Lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

Kapitel 1

Kompetence og organisation

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov.

Stk. 2. Ankenævnet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

§ 2. Ankenævnet består af 1 formand og 2 medlemmer.

Stk. 2. Formanden skal være dommer. Formanden beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser efter udpegning af vedkommende retspræsident.

Stk. 3. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren, og 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra rektorer for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold og besidder økonomisk sagkundskab. Herudover skal det ene medlem have bestået juridisk kandidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

Stk. 4. For formanden og hvert medlem beskikkes der 1 stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3.

Stk. 5. Formanden, medlemmerne og stedfortræderne beskikkes for 4 år ad gangen. Genbeskikkelse kan finde sted.

Stk. 6. Udtræder formanden, et medlem eller en stedfortræder af ankenævnet, beskikkes en ny formand, et nyt medlem eller en ny stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3 for den resterende del af beskikkelsesperioden.

§ 3. Ved behandling af en klage i ankenævnet, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsettelse, tiltrædes ankenævnet af 1 sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer.

§ 4. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter en forretningsorden for ankenævnet, herunder om sekretariatsbetjening af ankenævnet.

Kapitel 2

Klagebehandling

§ 5. Klagen stiles til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger og indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen, medmindre andet er fastsat i den øvrige lovgivning. Den myndighed, der har truffet afgørelsen, vurderer, om der er grundlag for at give klager helt eller delvist medhold.

Stk. 2. Giver den myndighed, som har truffet afgørelsen, ikke klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt begrundelse for afgørelsen og genvurderingen til ankenævnet.

Stk. 3. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter i ankenævnets forretningsorden, jf. § 4, nærmere regler om proceduren for indbringelse af klager til ankenævnet.

§ 6. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed. Ved stemmelighed, jf. § 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme udslagsgivende.

Stk. 3. Uanset stk. 1 kan formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne træffe afgørelse om afvisning, som følge af at klage ikke er indgivet rettidigt.

Stk. 4. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne, indtil 6 måneder efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, træffe afgørelse om, at der kan ses bort fra overskridelse af klagefristen fastsat ved lov eller regler udstedt i medfør af lov, når overskridelsen af særlige grunde er undskyldelig.

Stk. 5. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne tillige træffe afgørelse i sager om aktindsigt.

§ 7. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 8. Ankenævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. Ankenævnet offentliggør på sin hjemmeside oplysninger om ankenævnets virksomhed, forretningsordenen og afgørelser af principiel karakter.

Kapitel 3

Ikrafttræden m.v.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. april 2013.

Stk. 2. Formanden for og medlemmer af Ankenævnet for Uddannelsesstøtten, der er beskikket efter de hidtil gældende regler, fortsætter deres funktion i Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, indtil formanden, nye medlemmer og stedfortrædere beskikkes til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter § 2.

Stk. 3. § 6, stk. 3-5, har virkning for klager, der indbringes for ankenævnet efter lovens ikrafttræden.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

7.2 Bilag 2 - Ankenævnets forretningsorden

Bekendtgørelse nr. 1272 af 7. november 2013 om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

I medfør af § 4 og § 5, stk. 3, i lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger fastsættes:

Kapitel 1

Kompetence og sammensætning

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov, jf. § 1, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 2. Ankenævnet består af en formand og to medlemmer, jf. § 2, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Der beskikkes for formanden og hvert medlem en stedfortræder, jf. § 2, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Stedfortræderen deltager i sagernes behandling, når formanden eller det pågældende medlem har forfald.

Stk. 3. For hver sag, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, tiltrædes ankenævnet af et sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer, jf. § 3 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Danske Handicaporganisationer udpeger et antal personer, der skiftes til at deltage i nævnets behandling af de berørte sager.

§ 3. Styrelsen for Forskning og Innovation sekretariatsbetjener ankenævnet og afholder de udgifter, der er forbundet hermed, herunder udgifter til handicapkompenserende foranstaltninger. Styrelsen kan bestemme, at forberedelsen af sagerne alene foregår digitalt, herunder udsendelse af mødemateriale m.v. til nævnets møder, jf. kapitel 2 og 3.

Kapitel 2

Forberedelse af sagerne

§ 4. Behandlingen af sager i ankenævnet er omfattet af reglerne i forvaltningsloven, lov om offentlighed i forvaltningen og lov om behandling af personoplysninger.

Stk. 2. Inden ankenævnet kan behandle en klage, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først indgives til denne myndighed, jf. § 5, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 3. Kan myndigheden ikke give klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt en udtalelse til ankenævnet, jf. § 5, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Udtalelsen skal indeholde en begrundelse for afgørelsen og genvurderingen.

§ 5. Hvis en sag ikke er blevet genvurderet, jf. § 4, stk. 2 og 3, sender ankenævnets sekretariat sagen til myndigheden med henblik på genvurdering af sagen.

§ 6. Ankenævnets sekretariat sender myndighedens udtalelse og sagens akter til klager, der skal have lejlighed til at kommentere udtalelsen inden for en frist af mindst 1 uge. Sekretariatet og klager kan aftale en kortere frist.

§ 7. Ankenævnets sekretariat forestår den forberedende sagsbehandling, indhenter de nødvendige oplysninger og udarbejder en sagsfremstilling og udkast til afgørelse, inden sagen behandles af ankenævnet.

§ 8. Formanden eller dennes stedfortræder bestemmer rækkefølgen for behandling af indkomne sager.

Kapitel 3

Afholdelse af møder og afgørelse af sagerne

§ 9. Ankenævnet træffer afgørelser i møder, herunder telefonmøder el.lign. , jf. dog §§ 14 og 15, på grundlag af de skriftlige oplysninger i sagerne.

Stk. 2. Ankenævnets møder er ikke offentlige.

§ 10. Formanden eller dennes stedfortræder indkalder til møderne, som holdes så ofte, det er nødvendigt. Indkaldelse til møde skal som hovedregel ske med mindst 2 ugers varsel.

Stk. 2. Ankenævnets sekretariat udsender dagsorden for mødet med en fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på mødet, samt alle relevante akter i de pågældende sager med et rimeligt varsel, så vidt muligt senest 1 uge før mødet. Dagsorden med tilhørende sagsmateriale sendes til medlemmer, stedfortrædere og sagkyndigt medlem, der deltager i det pågældende møde.

Stk. 3. Når det er påkrævet af hensyn til sagens karakter, kan formanden eller dennes stedfortræder bestemme, at der kan ske forkortelse af de tidsfrister, der er nævnt i stk. 1 og 2.

§ 11. Er et medlem forhindret i at deltage i et møde, indkalder formanden eller dennes stedfortræder vedkommende medlems stedfortræder.

§ 12. Formanden eller dennes stedfortræder leder ankenævnsmødet.

Stk. 2. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når formanden og alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog §§ 14 og 15.

§ 13. Ankenævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed, jf. dog § 14, stk. 1. Ved stemmelighed, jf. § 2, stk. 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser indføres i beslutningsreferat, som underskrives af formanden og alle medlemmer, der har deltaget i afgørelsen. Referatet skal ikke gengive drøftelserne på mødet, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Hvis en afgørelse ikke kan træffes ved enstemmighed, kan formanden eller et medlem forlange at få sit særstandpunkt anført i beslutningsreferatet. I disse tilfælde kan formanden eller medlemmet tillige forlange bemærkning om sit særstandpunkt optaget i selve afgørelsen med begrundelse for henholdsvis flertallets og mindretallets standpunkter og med angivelse af antallet af stemmer for de respektive standpunkter.

§ 14. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne træffe afgørelse i følgende sager:

- 1) Afvisning af en klage som følge af, at den ikke er indgivet rettidigt, jf. § 6, stk. 3, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 2) Dispensation for overskridelse af klagefristen i indtil 6 måneder efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 6, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 3) Klage over en myndigheds afgørelse om aktindsigt, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 4) Anmodning om aktindsigt i ankenævnets sager, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets øvrige medlemmer orienteres om de afgørelser, der træffes af formanden eller dennes stedfortræder.

§ 15. Sager, som formanden eller dennes stedfortræder skønner egnet til skriftlig votering, kan udsendes til medlemmerne med indstilling om afgørelse. Såfremt et medlem anmoder herom, skal disse sager dog drøftes på et møde.

§ 16. Ankenævnets afgørelser, herunder afgørelser som træffes af formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne, kan have følgende indhold:

- 1) At ankenævnet stadfæster, ændrer eller ophæver myndighedens afgørelse.

- 2) At ankenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling hos myndigheden.
- 3) At ankenævnet afviser klagen.
- 4) At ankenævnet afviser anmodningen om genoptagelse af en sag, som ankenævnet tidligere har afgjort.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser udfærdiges skriftligt med begrundelse. Sekretariatet forestår sagsbehandlingen efter mødet med udsendelse af afgørelse m.v.

§ 17. Ankenævnet er i sin virksomhed uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse, jf. § 1, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 7 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 18. Fremkommer der i en sag, som ankenævnet har afgjort, nye og for sagens afgørelse væsentlige oplysninger, kan ankenævnet beslutte at tage sagen op til fornyet behandling og afgørelse. Det samme gælder, hvis der er begået væsentlige fejl i sagsbehandlingen.

Kapitel 4

Forskellige bestemmelser

§ 19. Der påhviler ankenævnets medlemmer tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27.

§ 20. Reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet gælder for formanden og medlemmerne samt disses stedfortrædere.

Stk. 2. Den enkelte har selv pligt til at gøre formanden eller dennes stedfortræder opmærksom på forhold, som kan bevirke inhabilitet. Dette skal ske hurtigst muligt inden mødet, således at en stedfortræder kan inddrages i behandlingen af sagen. Formanden eller dennes stedfortræder træffer afgørelse om et medlems inhabilitet.

Stk. 3. Hvis der på et møde rejses tvivl om et medlems habilitet, afgøres spørgsmålet på mødet. Afgørelsen træffes ved almindeligt flertal blandt medlemmerne af nævnet. Ved stemmelighed er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

§ 21. §§ 19 og 20 gælder også for ankenævnets sekretærer. Hvis en sekretær ikke kan medvirke ved behandlingen af en sag, udpeges en anden til at virke som sekretær under behandlingen af denne sag.

§ 22. Ankenævnet afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed, jf. § 8 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om ankenævnets principielle afgørelser, sagsbehandlingstider og sagsantal. Redegørelsen sendes til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og offentliggøres på ankenævnets hjemmeside. Redegørelsen forberedes af ankenævnets sekretariat.

Stk. 2. Afgørelser, der er af principiel betydning og egnet som vejledning om ankenævnets praksis, offentliggøres i anonymiseret og eventuelt i resumeret form.

Kapitel 5

Ikrafttræden

§ 23. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. november 2013.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1419 af 28. december 2000 om forretningsorden for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten ophæves.